

Транспорт 3'19: позитивна динаміка спостерігалася у всіх сегментах транспорту.

У I кв. 2019р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, зростання обсягу випуску ВЕД «Транспорт» лишалось стабільним і становило 2,1%¹ [±0,1] («плюс» 2,1% за 2 міс. 2019р., «плюс» 0,7% у I кв. 2018р.).

Зростання у **вантажному транспорті** підтримувалося переважно попитом з боку окремих підприємств, зокрема металургійних (нарощування виробництва після завершення ремонтних робіт), будівельних (активне проведення ремонту та будівництва інфраструктурних об'єктів) та агровиробників (рекордні обсяги врожаю кукурудзи і соняшнику 2018/19 МР). Водночас стримуючим фактором було збереження логістичних проблем у залізничному транспорті та зменшення попиту на природний газ в окремих країнах ЄС (трубопровідний транспорт).

Зростання у **пасажи́рському транспорті** формувалося завдяки подальшому покращенню купівельної спроможності населення, що поєднувалося з активним розвитком авіаційних перевезень та поступовим покращенням показників у автомобільному та залізничному транспорті.

У **березні** основний внесок у розвиток сфери транспорту мали залізничний, автомобільний та річковий транспорт (вантажооборот) та авіаційний (пасажи́рооборот).

В цілому, у I кв. 2019р. (п/п) обсяг **вантажообороту** зріс на 2,2% (2,3% за 2 міс. 2019р. та «мінус» 3% у I кв. 2018р.), **пасажи́рообороту** – збільшився на 3,8% (3,8% за 2 міс. 2019р. та «плюс» 2,6% у I кв. 2018р.).

У I півр. 2019р. очікується, що **темпи зростання ВЕД «Транспорт» будуть вищими ніж за аналогічний період минулого року («плюс» 1,9% у I півр. 2018р.)** за рахунок поступового нарощування виробничої активності в окремих підприємствах реального сектору економіки (переробної промисловості, сільського господарства та роздрібно́ї торгівлі) та збільшення пропозиції рейсів у пасажирському транспорті на тлі підвищення споживчого попиту.

Табл. 1. Основні показники транспорту, % п/п, р/р

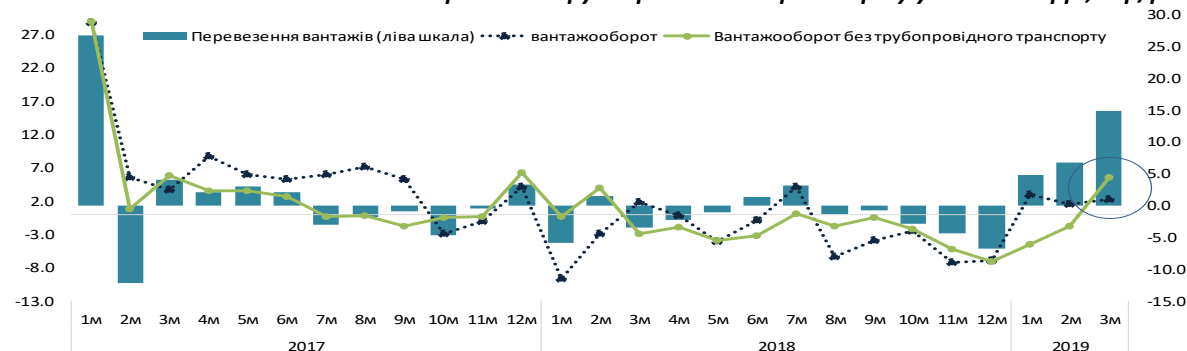
	Березень 2018р.	3 міс. 2018р.	Лютий 2019р.	Березень 2019р.	3 міс. 2019р.
Випуск ВЕД «Транспорт»	х	0,7	х	х	2,1
Вантажооборот	1,8	-3,7	1,6	2,2	2,2
Перевезення вантажів	-3,4	-2,7	6,7	14,8	8,9
Пасажи́рооборот	0,2	2,6	4,0	3,9	3,8
Перевезення пасажирів	-7,1	-2,7	-5,2	-3,9	-5,2

Джерело. Держстат. Розрахунки Мінекономрозвитку.

Основними чинниками формування динаміки транспортної сфери у березні 2019р. (р/р) були:
у **вантажному транспорті:**

автомобільний – ↑ **вантажообороту на 18,2%** («плюс» 14,5% у лютому 2019р., «плюс» 6,4% у березні 2018р. (р/р)) за рахунок високої ділової активності окремих підприємств (у березні 2019р. (р/р) індекс будівельної продукції ↑ на 28,9%, оборот роздрібно́ї торгівлі – ↑ на 8,9%) в умовах зниження цін на паливо та мастила (у березні 2019р. (р/р) ІСЦ на палива та мастила – «мінус» 3,5%);

Рис. 1. Вантажооборот/перевезення вантажів та вантажооборот без трубопровідного транспорту у 2017-2019рр., % р/р

Джерело. Держстат

- **залізничному** – вперше в поточному році ↑ на 2,2% («мінус» 5,2% у лютому 2019р., «мінус» 3,7% у березні 2018р. (р/р)) в умовах відновлення попиту на проміжну продукцію з боку металургії (у березні 2019р. (р/р) виробництво ↑ на 8,9%) та активного проведення будівництва (індекс будівельної продукції ↑ на 28,9% відповідно);
- **річковому** - ↑ в 2,1р. («мінус» 11,9% у лютому 2019р. та «мінус» 44,2% у березні 2018р. (р/р)) за рахунок перевезення зернових врожаю 2018/19 МР, будівельних матеріалів та металопродукції, зокрема по р. Дніпро в умовах ранішого ніж у минулому році (на 2 тижні) відкриття навігації;

Довідково. За даними Асоціації «Річки України» у березні 2019р. по р. Дніпро було транспортовано 645,8 тис. тонн вантажів, що майже у 8р. більше ніж за аналогічний період 2018р., з них у 36 р. ↑ транспортування

«у I кв. 2019р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, у ВЕД «Транспорт» зростання обсягів випуску становило 2,1% [±0,1]»

«у березні 2019р. (р/р) зростання пасажирообороту становило 3,9% (у березні 2018р. – 0,2%), вантажообороту – 2,2% (1,8% відповідно)»

«у березні 2019р. (р/р) позитивна динаміка вантажообороту забезпечувалася в основному за рахунок позитивних внесків автомобільного та залізничного транспорту - «плюс» 2,3 в.п. та «плюс» 1,3 в.п. відповідно»

«вперше у 2019р. у залізничному транспорті у березні відбулося зростання вантажообороту»

будматеріалів та ін. вантажів, у бр. більше зернових та у 4,6р. більше металопродукції.

• **трубопровідному** – ↓ на 5,6% («плюс» 11,3% у лютому 2019р., «плюс» 15% у березні 2018р. (р/р)) через скорочення обсягів транзиту природного газу в умовах зниження попиту на природний газ в окремих країнах ЄС та досить високу статистичну базу порівняння березня 2018р.; Довідково. Відповідно до оперативної інформації філії «Оператор ГТС України» АТ «УКРТРАНСГАЗ» у березні 2019р. (р/р) транзит природного газу через територію України скоротився на 10,9% («плюс» 21,3% у березні 2018р.).

«вперше у 2019р. у трубопровідному транспорті у березні спостерігалось зменшення вантажообороту»

Табл. 2. Вантажний транспорт, % п/п

	Вантажооборот				Перевезення вантажів			
	Березень 2018р.	структура, % (березень 2018р.)	березень 2019р.	внесок, в.п.	Березень 2018р.	структура, % (березень 2018р.)	березень 2019р.	внесок, в.п.
ВСЬОГО	1,8	100,0	2,2	-	-3,4	100,0	14,8	-
Залізничний	-3,7	56,6	2,2	1,3	-6,9	51,4	5,5	2,8
Автомобільний	6,4	12,5	18,2	2,3	-11,0	26,5	52,1	13,9
Річковий	-44,2	0,3	109,2	0,3	-54,9	0,3	172,7	0,4
Морський	-50,5	0,4	-8,1	-0,04	-21,2	0,2	53,5	0,1
Авіаційний	19,7	0,1	26,2	0,02	18,2	0,01	17,3	0,002
Трубопровідний	15,0	30,1	-5,6	-1,7	22,4	21,5	-11,3	-2,4

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

у пасажирському транспорті:

• **авіаційний – пасажирооборот ↑ на 16,1%** («плюс» 18,6% у лютому 2019р., «плюс» 26% у березні 2018р. (р/р)) завдяки лібералізації ринку авіаперевезень та подальшій реалізації, запровадженій у минулому році, оновленої програми стимулювання перевізників, що дозволило збільшити пропозиції рейсів та перевезення пасажирів (на 8,8%);

Довідково. У березні 2019р. (р/р) МА «Бориспіль» збільшив свій пасажиропотік на 16%. За даними МА «Київ» ім. І. Сікорського у березні 2019р. (р/р) кількість обслужених пасажирів зросла на 46,6%, кількість рейсів - на 20,5%.

«у березні 2019р. (р/р) найбільший внесок серед підвидів пасажирського транспорту мав авіаційний транспорт - «плюс» 3,3 в.п.»

• **автомобільний – ↑ на 2,6%** («плюс» 0,9% у лютому 2019р., «мінус» 4,3% у березні 2018р. (р/р)) за рахунок збільшення дальності перевезень на тлі подешевшання (порівняно з минулим роком) палива та мастил та розширення пропозиції рейсів (внутрішнього і міжнародного сполучення) для задоволення зростаючого попиту з боку населення в умовах продовження збільшення соціальних гарантій та зростання заробітних плат;

• **залізничний – ↑ на 0,6%** («плюс» 3,2% у лютому 2019р., «мінус» 4,7% у березні 2018р. (р/р)) в умовах чергового підвищення державних соціальних гарантій, реальної заробітної плати, навіть при збільшенні вартості транспортних послуг залізничного пасажирського транспорту (у березні 2019р. порівняно з лютим 2019р. ІСЦ на транспортні послуги залізничного пасажирського транспорту зріс на 4,7%). Стимує діяльність даного виду транспорту його непривабливість через значний знос рухомого складу та низьку швидкість руху в окремих регіонах.

Довідково. За даними ПАТ «Укрзалізниця» станом на березень 2019р. знос парку пасажирських вагонів складає 92,6%.

Табл. 3. Пасажирський транспорт, % п/п

	Пасажирооборот				Перевезення пасажирів			
	Березень 2018р.	структура, % (березень 2018р.)	березень 2019р.	внесок, в.п.	Березень 2018р.	структура, % (березень 2018р.)	березень 2019р.	внесок, в.п.
ВСЬОГО	0,2	100,0	3,9	-	-7,1	100,0	-3,9	-
Залізничний	-4,7	27,8	0,6	0,2	-13,2	3,2	2,8	3,5
Автомобільний	-4,3	35,0	2,6	0,9	-7,6	42,4	-4,6	42,1
Водний	-	-	-	-	-	-	-	-
Авіаційний	26,0	20,6	16,1	3,3	20,2	0,2	8,8	0,2
Міський	-6,2	16,6	-2,8	-0,5	-6,4	54,2	-3,8	54,2

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Очікування. У І пів. 2019р. очікується, що темпи випуску ВЕД «Транспорт» будуть вищими ніж за аналогічний період 2018р. («плюс» 1,9% у І півр. 2018р.) в умовах зростання попиту з боку окремих підприємств переробної промисловості, сільського господарства та роздрібною торгівлі, а також збільшення пропозиції рейсів у пасажирському транспорті на тлі підвищення споживчого попиту.

Довідково. За даними МА «Бориспіль» з 31.03.2019 розпочав роботу термінал «F», роботу якого було законсервовано з 2013р., що забезпечить більш гнучке обслуговування рейсів і реалізацію технологій як регулярних, так і лоукост та чартерних перевізників.

В той же час, стримуючий вплив на розвиток галузі, зокрема вантажного транспорту, буде мати зростання тарифів на вантажні перевезення (на 14,2% з 1 квітня 2019р.) та встановлення нових ставок за використання власних вагонів ПАТ «Укрзалізниця» (з травня 2019р.). Також можливим ускладненням може стати обмеженість діяльності підприємств, що підпадають під чергові санкції РФ (з 01.06.2019).

«у І півр. 2019р. очікується, що темпи росту ВЕД «Транспорт» будуть вищими ніж за аналогічний період минулого року»

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, ескалація ситуації в Азовському морі, значне погіршення зовнішньої кон'юнктури на основні експортні товари, значне зменшення транзиту природного газу вітчизняною ГТС та понад очікуваний вплив чергових санкцій з боку РФ.